

การอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากร ในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร กรณีศึกษาสินค้าพลัดภัณฑ์สุราผสม

การอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร คือ การพิจารณาให้ของที่เกิดจากการนำวัตถุดิบเข้ามาผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการอื่นใดในลักษณะอุตสาหกรรมในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ซึ่งนำมาจำหน่ายหรือบริโภคในประเทศได้รับการลดอัตราอากรลงเหลือในอัตราร้อยละ ๐ โดยคณะกรรมการพิจารณาหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรที่ได้รับการแต่งตั้งจากด่านศุลกากรจะทำการพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบของผู้ประกอบการในเขตปลอดอากรว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระเบียบพิธีการศุลกากรหรือไม่ จากนั้นจึงเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ต่อนายด่านศุลกากรเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ประชุมเพื่อพิจารณาการขอใช้สิทธิลดอัตราอากร คณะกรรมการพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบของผู้ประกอบการซึ่งประกอบด้วย ๑) คำร้องขอลดอัตราอากรและหนังสือรับรองข้อมูลการผลิต การใช้วัตถุดิบ ต้นทุนการผลิต สำหรับของที่นำออกจากเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรี เพื่อจำหน่ายหรือบริโภคภายในประเทศ ๒) หนังสือรับรองจากสถาบันอิสระหรือหน่วยงานรับรองอิสระอื่นที่กรมศุลกากรเห็นชอบ ๓) เอกสารประกอบที่แสดงและพิสูจน์ถึงข้อมูลการผลิต การใช้วัตถุดิบ มูลค่าวัตถุดิบ ต้นทุนการผลิต และกำไร

คณะกรรมการพิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระเบียบพิธีการศุลกากรที่กำหนดไว้ในประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๔๔/2560 เรื่อง หลักเกณฑ์และพิธีการสำหรับการลดอัตราอากรและยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2560 มีรายละเอียดดังนี้

๑) วัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศไทยตามรายละเอียดข้อมูลการผลิตของบริษัทฯ จะต้องเป็นวัตถุดิบที่ทั้งหมดได้จากในประเทศไทย หรือวัตถุดิบที่ผ่านกระบวนการผลิตในประเทศไทย ซึ่งได้รับการรับรองจากสถาบันอิสระภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการใดเกี่ยวกับวัตถุดิบนั้น เช่น สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

สถาบันยานยนต์ สถาบันอาหาร สถาบันพลาสติก สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น หรือหน่วยงานรับรองอิสระอื่นที่ กรมศุลกากรเห็นชอบ ให้สถาบันอิสระและหน่วยงานรับรองอิสระอื่นดังกล่าว เป็นผู้รับรองว่าวัตถุดิบนั้นได้มาจากกระบวนการผลิตที่เป็น สาระสำคัญของการจัดทำวัตถุดิบและไม่เป็นกระบวนการผลิตอย่างง่าย

๒) มูลค่าของวัตถุดิบที่นำมาคำนวณการใช้วัตถุดิบของของจะเป็นไปตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๔๔/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการลดอัตราอากรและยกเว้นอากรศุลกากรตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ข้อ ๑๕ (จ) กำหนดไว้ดังนี้

๒.๑) มูลค่าวัตถุดิบซึ่งโอนจากเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรีเดียวกันให้ใช้ราคาของของหน้าโรงงานมูลค่าวัตถุดิบ ซึ่งโอนต่างเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรีให้ใช้ราคา FOB ณ เวลาที่ส่งวัตถุดิบเข้าไปในเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการ เสรีนั้น ๆ

๒.๒) มูลค่าวัตถุดิบที่นำจากประเทศไทยเข้าไปในเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรีซึ่งใช้ผลิตของที่ขอใช้ สิทธิลดอัตราอากร ให้ใช้ราคาซื้อขายไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ เวลาที่ส่งวัตถุดิบนั้นเข้าไปในเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการ เสรี

๒.๓) มูลค่าวัตถุดิบนำเข้ามาจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมิได้ผลิต ผสม ประกอบในประเทศไทยที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรี เพื่อใช้ผลิตของที่ ขอใช้สิทธิลดอัตราอากรให้ใช้ราคา FOB ของของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ณ เวลาที่ส่งของออกโดยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี ศุลกากรภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนซึ่ง “วัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้” หมายถึง วัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามกฎหมายว่า ด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement : ATIGA) ที่นำเข้ามาใน ราชอาณาจักรเพื่อนำเข้าไปในเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรีโดยผู้ประกอบการที่ขอ ใช้สิทธิลดอัตราอากร รวมถึงที่ได้ มาจากหรือซึ่งได้รับมาจากผู้ประกอบการรายอื่นในประเทศ โดยมีสำเนาหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form D) หรือเอกสาร รับรองถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนอื่นเป็นหลักฐานในการพิสูจน์

๒.๔) มูลค่าของวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศอื่นหรือมูลค่าวัตถุดิบที่ไม่สามารถระบุถิ่นกำเนิดได้ ที่นำเข้า มาจากนอกราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรีเพื่อใช้ผลิตของที่ขอใช้สิทธิลดอัตราอากรให้ใช้ ราคา CIF ณ ท่าหรือที่ที่นำเข้าวัตถุดิบนั้น

๓) ผลิตรณดังกล่าวต้องผ่านกระบวนการผลิตที่เป็นสาระสำคัญของของในเขตปลอดอากร ตามประกาศสำนักงาน เศรษฐกิจอุตสาหกรรม เรื่องกระบวนการผลิตที่เป็นสาระสำคัญของของในเขตปลอดอากรและเขตประกอบการค้าเสรี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

๔) ผลิตรณดังกล่าวต้องมีผลรวมของมูลค่าวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศไทย ต้นทุนค่าแรงต้นทุนการผลิตอื่น ๆ ที่ เกิดขึ้นจริงในประเทศไทยเพื่อให้ได้มาซึ่งของนั้น และกำไร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของราคาของของหน้าโรงงาน (Ex-Factory) การเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ต่อนายด่านศุลกากรเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อคณะกรรมการฯ ได้ผลการพิจารณา ของแล้ว ฝ่ายเลขานุการจัดทำรายงานการประชุม และหนังสือขออนุมัติหลักการ เสนอต่อนายด่านศุลกากรเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ และจัดทำหนังสือแจ้งผลการอนุมัติแก่ผู้ประกอบการในเขตปลอดอากรทราบต่อไป

สำหรับการส่งเอกสารให้คณะกรรมการกลั่นกรองฯ เมื่อด่านศุลกากรดำเนินการพิจารณาอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากร เรียบร้อยแล้ว จะทำการจัดส่งคำร้องขอลดอัตราอากรและหนังสือรับรองข้อมูลการผลิต การใช้วัตถุดิบ ต้นทุนการผลิต และเอกสาร ประกอบที่ผู้ประกอบการยื่นพร้อมเหตุผลพิจารณา ให้คณะกรรมการที่กรมศุลกากรแต่งตั้งขึ้นเพื่อกลั่นกรองการพิจารณา การอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรอีกชั้นหนึ่ง

เป้าหมายของการดำเนินงาน การอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากร ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การลดอัตราอากรและยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.๒๕๓๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ข้อ ๒ (๑๓) มีเป้าหมายเพื่อให้การพิจารณาให้ของที่เกิดจากการนำวัตถุดิบเข้ามาผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ

หรือดำเนินการอื่นใดในลักษณะอุตสาหกรรมในเขตปลอดอากร ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรซึ่งนำมาจำหน่ายหรือบริโภคในประเทศได้รับการลดอัตราอากรลงเหลือในอัตราร้อยละ ๐ นั้น เป็นไปอย่างถูกต้อง รัดกุม ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระเบียบ พิธีการศุลกากร และก่อให้เกิดประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ

ผลสำเร็จของงาน ผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากรฯ ได้ยื่นคำร้องขอใช้สิทธิลดอัตราอากร สำหรับผลิตภัณฑ์สุราผสม เมื่อคณะกรรมการพิจารณาหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรดำเนินการพิจารณาโดยยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๔๔/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และพิธีการสำหรับการลดอัตราอากรและยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อย่างเคร่งครัด และนำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการกั่นกรองการพิจารณาการอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรอีกชั้นหนึ่ง จึงพบว่ามีข้อมูลครบถ้วนครบถ้วน สามารถพิจารณาได้อย่างรัดกุม เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ

การใช้สิทธิลดอัตราอากรเป็นสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกอบกิจการภายในเขตปลอดอากรพึงได้รับตามกฎหมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ ผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากร ได้รับอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรสำหรับผลิตภัณฑ์สุราผสม ประเภทพิกัด ๒๒๐๘๓๐๐๐ จากอัตราร้อยละ ๖๐ ลดลงเหลืออัตราอากร ร้อยละ ๐ ส่งผลให้ไม่ต้องชำระอากรศุลกากร และมูลค่าของภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากรต้องชำระนั้น จะมีมูลค่าลดลงไปด้วยเนื่องจากฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นต่ำลง การอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรจึงมีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากร ลดต้นทุนในการผลิต ส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันกับกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน เพิ่มช่องทางให้ผู้ประกอบการได้รับผลกำไรมากขึ้น และสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างยั่งยืน สามารถขยายกิจการให้มีกำลังการผลิตสูงขึ้น เกิดการจ้างแรงงานเพิ่ม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมถึงการกระจายรายได้ไปยังภาคอุตสาหกรรมอื่นจากการสั่งซื้อวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการผลิตสินค้าในเขตปลอดอากรด้วย

นอกจากนี้ พนักงานศุลกากรสามารถนำเอาความรู้เกี่ยวกับการพิจารณาหลักการการได้สิทธิยกเว้นอากรเพื่อใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการทบทวนเอกสารต่าง ๆ หลังผ่านพิธีการศุลกากร โดยนำข้อมูลหลักการที่ได้รับอนุมัติยกเว้นอากร จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลด้านศุลกากรเพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านการสืบสวนและปราบปราม รวมถึงด้านการควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ด้านการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ไปประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการทราบถึงสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับหากได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากร เพื่อเชิญชวนให้ผู้ประกอบการยื่นคำร้องขออนุมัติเป็นผู้จัดตั้งหรือผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากร อันจะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางอุตสาหกรรม การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศต่อไป

การอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรก่อให้เกิดผลกระทบทางบวกต่อเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือ การได้รับสิทธิลดอัตราอากรมีส่วนทำให้ต้นทุนในการผลิตของผู้ประกอบการลดลง จึงช่วยส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันกับกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน เป็นผลให้บริษัทฯ สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศจากการสั่งซื้อวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการผลิตสินค้า เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางอุตสาหกรรม การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศในภาพรวมอีกด้วย

แต่ในการดำเนินการอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมีความยุ่งยากและมีขั้นตอนซับซ้อน กล่าวคือ ผลิตรภัณฑ์ และวัตถุดิบที่พิจารณาแต่ละชนิดมีลักษณะเฉพาะตัว จึงต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างมากในการพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบ เพื่อให้การพิจารณาอนุมัติลดอัตราอากรเป็นไปรัดกุม ถูกต้องตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระเบียบพิธีการศุลกากร ต้องใช้ความรู้ที่หลากหลาย เช่น ความรู้ด้านพิธีการศุลกากร ความรู้เกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องการซื้อขาย การคำนวณเบื้องต้น ในการพิจารณาคำร้อง และต้องประสานงานกับผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากรเพื่อขอข้อมูลและเอกสารเพิ่มเติมในกรณีที่ข้อมูลไม่เพียงพอ

ดังนั้น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการอนุมัติหลักการการได้สิทธิลดอัตราอากรในเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ศุลกากรภายในองค์กร และให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป และฝึกอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์ขอใช้สิทธิลดอัตราอากรสามารถจัดทำคำร้อง และเตรียมเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้ง ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบคำร้องและเอกสารประกอบเป็นไฟล์ดิจิทัลเพื่อความสะดวกในการรับส่งข้อมูล ลดภาระในการจัดเก็บเอกสาร และลดการสิ้นเปลืองทรัพยากร

เรียบเรียงบทความโดย

นางสาวนัยรัตน์ พงศ์ศักดิ์ดินนทร์ ผู้อำนวยการส่วนควบคุมทางศุลกากร
ด้านศุลกากรแม่กลอง สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๑